

med sin varme Tilslutning og af sine rige Midler. Et Afsnit af Bogen handler om hans Syn paa Kvindesagen og hans Grunde til at støtte den. Det fortjente at aftrykkes helt, til Glæde for dette Blads Læsere, men Pladsen tillader det næppe, og desuden vil det nok blive tilgængeligt paa anden Maade, da Bogen utvivlsomt vil blive oversat til dansk. Hr. og Fru Fels har jo mange Venner her i Landet, fra deres gentagne Besøg, — Fru Fels har endog efter sin Mands Død været her, sidst som Medlem af Ford Ekspeditionen.

Blot et lille Citat til Slut: „Hans Trosbekendelse indeholdt blot denne Artikel: Frihed og lige Muligheder for alle Mennesker. Han indsaar ikke, hvorfor Kønnen skulde afskære noget Menneske fra at øve Indflydelse paa de Arbejdsvilkaar som dog alle maa dele — Borgerpligt maa give Borgerret. Men han havde ogsaa en anden Grund, det var hans Tillid til den gennemtrængende Indsigt og det Greb om det væsentlige, der karakteriserer enhver Virksomhed, som Kvinden paatager sig. De naturlige Formidlere og Forvaltere af al Indtægt vilde ikke være længe om at anvende deres intuitive Viden og indvundne Erfaringer paa Samfundets Økonomi. Det er vanskeligt at tænke sig en Stat, i hvis Ledelse Kvinderne tager passende Del, der vilde tillade nogle faa Individuer at monopolisere og udbytte alle Kilder til Frembringelse af Livsfornødenheder, medens Folkets store Masse holdtes i afhængig, beskyttet, tilset og foreskrevet Trældom. Han havde stærk Tro til at Kvinderne hurtigt vilde vide at trænge igennem Forstillensens Gærde og opdage den Uretfærdighed, som ligger bagved.“

Signe Bjørner.

Læge Nielsine Nielsen.

Danmarks første kvindelige Læge er afgaaet ved Døden. Vi skal i næste Nummer komme tilbage til dette Dødsfald.

Fællesundervisning for Mænd og Kvinder.

Forsinket paa Grund af Pladsmangel.

Maa jeg komme med et lille Indlæg i Anledning af Stykket „Kvindens Adgang til Statsseminarier“. (Se Kv. og Sf. Nr. 11 og 12).

Det lader til, at man ikke er glad ved, at de bestaaende Statsseminarier bliver aabnet ogsaa for Kvinder; man frygter for, at der af den Grund ikke skal blive Stasseminarier særlig for Kvinder. Jeg synes, at vi netop skal være Kultusministeren taknemmelig fordi han vil give Kvinder Adgang til de bestaaende Seminarier. Det er efter mit Skøn et større Fremskridt, end hvis han lod bygge Kvindeseminarier, og jeg kan ikke se rettere, end at Tiden er inde til at gøre dette Skridt. Der er jo flere private Seminarier, som har fælles Undervisning, og det gaar rigtig godt. Baade Lærere og Elever er glade derved, og Resultaterne er gode, saa der er ikke noget at frygte, hvis Staten gaar samme Vej. Jeg tænker nu ikke, at Tilslutningen af Kvinder bliver saa stor i Begyndelsen. Udsigterne for Lærerinderne er jo alt andet end lyse for Tiden. Men skulde det vise sig, at der blev Trang til eet Seminarium til, blev der vel nok Raad for det.

Jeg synes ogsaa, at vore Folkehøjskoler skulde tage Fællesundervisningen op om Vinteren. Nu da der bliver stillet lige Krav til Mænd og Kvinder, bør de ikke alene have lige lang Højskoleetid, men de bør have den i Fællesskab, saa at der kan komme en livlig Vekselvirkning i Gang. Da vil Undervisningen blive mere frugtbringende. Jeg skal villigt indrømme, at det er en vanskelig Opgave. De faa Skoler, som har taget den op, har ingen stærk Tilslutning fra Kvindernes Side. Vi vil nok være tilstillet med Mændene, men vi vil helst have vor Oplysning og Uddannelse for os selv. Er der nogen Mening i det? Nej, skal vi virke sammen i Samfundslivet, maa vi ogsaa sidde sammen paa Skolebænken. Jeg er saa heldig at bo nær ved en Fællesskole. Forstander Tange og Hustru aabnede Langelands Folkehøjskole sidste Vinter baade for Mænd og Kvinder. Der mødte naturligvis kun faa

Kvinder, men det lod til at disse befandt sig vel.

Naar der blot bydes Eleverne sund og vækkende Oplysning, skal der nok blive lagt Beslag paa deres Tid og Kræfter, saa at der ikke bliver Tid og Lyst til Fjas og Pjank. Jeg vil raade de unge Piger, der føler Lyst og Trang til god, folkelig Oplysning til at besøge de Højskoler, der har taget Fællesundervisningen op; saa kommer de andre Højskoler nok efter. Mit Syn paa Sagen er altsaa dette, Fællesskole over hele Linien! Selve Livet er jo een eneste stor Fællesskole.

Solbakken, Rudkøbing, 13. Juli.
Marie Jørgensen.

Husgerning.

Enhver Stilling af Betydning kræver en Uddannelse, kun Husmoderstillingen danner en Undtagelse. En Kvinde kan uden Spor af Uddannelse blive Husmoder i et af de Hjem, der bygger Samfundet. Om hun har Dygtighed eller i det mindste lidt Forstaaelse af og Pligtfølelse overfor den Gerning, hun gaar ind til, spørges der ikke, — og saa er der vel ikke en Stilling, der kræver en mere alsidig Uddannelse, saavel teoretisk som praktisk, end netop Husmoderstillingen.

Undervisningen i Husgerning er nærmest blevet betragtet som Hjemmets Sag, men Tiden har medført, at mange gifte Kvinder søger Erhverv udenfor Hjemmet, derved afskæres de fra at varetage deres Døtres Tarv i den Retning, og heller ikke alle Mødre har den fornødne Interesse for og Dygtighed til at kunne gøre det fyldestgørende.

Belært af disse Forhold og idet man indsaar Nødvendigheden af en rationel huslig Uddannelse for den unge Pige og vordende Husmoder, toges Initiativet til Oprettelse af Skolekøkkener og Husholdningsskoler. De kom først frem i Udlandet, senere her. De har sammen med dygtige Husmødre i gode Hjem gjort glimrende Gavn. De unge Piger faar nævnte Steder et udmærket Fundament i Huslighed, som de med god Villie kan bygge videre paa. Men det er ret utilfredsstillende og uheldigt kun at hjælpe 10 Mennesker, naar mange andre trænger til den samme Hjælp. Saaledes forhold